

Hospodářství ČR

Zahraniční obchod

Obrat zahraničního obchodu v roce 2003 vzrostl o 9 %. Zvýšení vývozu o 9,7 % a dovozu o 8,8 % v roce 2003 nedosahuje tempa růstu před rokem 2002. Směnné relace se jen mírně zlepšily, dovozní ceny se snížily o 0,5 %, vývozní vzrostly o 0,7 %. Proti roku 2000 a 2001 se v roce 2002 a 2003 snížilo výrazné pasivní saldo bilance zahraničního obchodu. Struktura vývozu i dovozu se dále měnila ve prospěch skupiny strojů a dopravních prostředků. Teritoriálně pokračovalo vyšší sepětí se západními ekonomikami, mimořádně vysoké je s Německem. S vyspělými zeměmi bylo dosaženo v roce 2003 výrazného aktiva obchodní bilance. Pokračovalo vysoké pasivum s Ruskem (v roce 2003 dosáhlo -49 mld. Kč, což představuje téměř 70 % celkového pasiva obchodní bilance) a s Čínou, kde pasivum dosáhlo -68,5 mld. Kč.

Obrat zboží dosáhl 2,8 bilionu Kč. Pasivní saldo zahraničního obchodu ze 121 mld. Kč v roce 2000, ze 117 mld. Kč v roce 2001 a ze 75 mld. Kč v roce 2002 se snížilo na 69,4 mld. Kč v roce 2003.

Aktivní saldo při směně zboží u průmyslového spotřebního zboží dosáhlo 8,6 mld. Kč, na výrazně aktivní saldo 70,8 mld. Kč vzrostla směna strojů a dopravních prostředků. Zhoršilo se pasivní saldo u dováženého potravinářského zboží na 24 mld. Kč, ale vysoké téměř 70 mld. Kč je pasivum z dovozu ropy a některých surovin. U chemikálií pasivum dosáhlo 75 mld. Kč (**Tab. č. II/5**).

Významně ovlivňuje saldo obchodní bilance aktivní zušlechťovací styk, podmiňovaný jak volnými kapacitami, tak levnou pracovní silou. V roce 2000 mimořádně vzrostlo jeho aktivní saldo (především s Německem) na 114 mld. Kč, v roce 2001 prakticky zůstalo na stejné úrovni 113,9 mld. Kč, v roce 2002 se snížilo na 102,6 mld. Kč, v roce 2003 na 101,4 mld. Kč. Bez tohoto salda by celkové pasivum ze zahraničního obchodu v roce 2003 dosáhlo více než 170 mld. Kč. Na celkovém vývozu se hodnota zboží po zušlechtění podílí téměř 27 % (**Tab. č. II/6**).

Tab. č. II/5

Zahraniční obchod a jeho zbožíová struktura

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vývoz						
mld. Kč běž. cen	834,0	908,8	1 121,2	1 269,6	1 250,4	1 371,8
meziroč. přírůstek v %	17,7	9,2	23,4	13,2	-1,5	9,7
Dovoz						
mld. Kč běž. cen	915,0	973,2	1 244,2	1 386,3	1 325,3	1 441,2
meziroč. přírůstek v %	7,9	7,5	27,6	11,4	-4,4	8,8
Saldo - mld. Kč běž. cen	-80,3	-64,4	-123,0	-116,7	-74,8	-69,4
Vývoz (podíl v %)						
zeměd. a potravinářské zboží	4,6	3,8	3,8	3,5	3,2	3,2
- surov., polotov. a chem. výrobky	40,9	39,2	39,1	36,8	35,1	34,7
stroje a dopravní prostředky	41,2	43,2	44,5	47,4	49,6	50,1
průmyslové spotřební zboží	13,3	13,8	12,6	12,3	12,1	12,0
Dovoz (podíl v %)						
zeměd. a potravinářské zboží	6,1	5,6	4,9	4,6	4,8	4,8
- surov., polotov. a chem. výrobky	43,3	42,3	44,5	43,1	42,3	41,7
stroje a dopravní prostředky	39,5	40,4	40,2	42,2	42,3	42,7
průmyslové spotřební zboží	11,1	11,7	10,4	10,1	10,6	10,8